

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1923. június hó 10-én
II. Évfolyam * 13-ik szám.

Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Nic. Filipescu 10. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre - - - - - 50 Lei
Fél évre - - - - - 25 Lei
EGYESSZÁM ÁRA 2 LEI

II. évfolyam. 1923. június 10-én. 13-ik szám.

AZ „ARANYKORSZAK” TARTALMA:

VALLÁS ÉS FILOZOFIA

<i>A darvinizmus az iskolában.</i>	175
<i>A gazdag és a Lázárról szóló példabeszéd.</i>	194
<i>Örök élet a földön.</i>	197

NEVELÉS- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNY

<i>A láthatatlan gonoszság.</i>	190
---------------------------------	-----

MŰVÉSZET ÉS IRODALOM

<i>A hajnal (vers).</i>	196
-------------------------	-----

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI TUDOMÁNY

<i>Kérdések és feleletek.</i>	199
-------------------------------	-----

VILÁGKRONIKA

<i>Nevezetesebb napi események.</i>	199
-------------------------------------	-----

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnapon.
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 1000

Szerkeszti: *Falvay*

Előfizetési ára: egy évre

fél évre

Egyes szám ára

Csehszlovákiában egy évre 2000 Cs.

Amerikában egy évre

Egyes szám ára

Levelezés és előfizetés a szerkesztéshez
dandők
Str. N. Filipescu 10. Cluj-R

II. Évfolyam.

1923. június 10. vasárnap.

13. szám.

A DARWINIZMUS AZ ISKOLÁKBAN

A CIVILIZALT országokban a fejlődési elmélet az iskolákban egyre nagyobb tért nyer, még pedig gyakran a papság hozzájárulásával. Ez világosan kitűnt Kentucky államban Amerikában, ahol annak a kérdésnek az eldöntésével, hogy vajjon továbbra is tanítsák-e Darwin elméletét, a papokat is bevonták a tanácskozásba. A papok többsége a továbbtanítás mellett szavazott. Azt mondták, hogy e tanok elvetése a jelenkor „legokosabb fejeit” sértené meg. Ezzel bebizonyították, hogy inkább hajlandók Istent megsérteni, mint embereket, hogy inkább szeretnének a világ legokosabb fejeinél tetszést aratni, mint Uruk és Fejüknek Jézus Krisztus kegyét megtartani.

Azonban ezen fáradozásukkal, hogy a világgal lépést tartsanak, mégis bakot lőttek, mert a fejlődés elméletét ma éppen a legokosabb fejek vetik el. Egy egész oldalt lehetne megtölteni azon kiváló tudósok neveivel, akik e be nem bizonyított és valószínűtlen tant feladták, noha sokan közülök ezelőtt igen buzgó követői voltak. Emellett ugyanannyi tudóst sorolhatnánk fel, akik ezt az elméletet, amelyet Darwin, Wallace és Huxley hirdettek, kezdettől fogva elvetették.

A tudósok elvetik a darwinizmust

A híres angol biológus William Bateson tanár, aki ebben a tudományzakban felülmulthatatlan, tavaly egy előadáson, amelyet a kanadai Torontó városában tartott ezeket mondotta:

„Lehetetlen, hogy a tudomány emberei még ezentul is kitarssanak Darwinnak a fajok eredetéről szóló elmélete mellett. Ma negyven év mulva még nem találtak magyarázatot, még nem hoztak fel bizonyítékot, amely Darwinnak erre vonatkozó állításait igazolta volna“.

Ezek a szavak eszünkbe juttatják azokat, amelyek a nagy német természettudós a Darwinizmus ellen írt klasszikus munkája harmadik kötetéhez írt előszavában olvashatók:

„Boldog napja volt a népnek, amikor a logika kényszerzubbonyát és a szigorú módszerek

fárasztó bilincseit levethette, hogy a filozófiai tudomány könnyen megszelídített paripájára ráüljön és hogy a legmagasabb régiókba lendüljön, messze a közönséges halandók munkás ösvénye felett. Nem lehet rossz néven venni, hogyha a legmegállapodottabb polgár alkalmilag a változatosság kedvéért kirug a hámból, föltéve természetesen, hogy kellő időben ismét visszatér a régi kerékvágásba. Az ember tehát azt gondolná, hogy a biológia terén is legfőbb ideje felhagyni az örületes tréfákkal és minden további nélkül komoly lelkiismeretes munkához visszatérni és amellettlélegülést találni“.

E nagy természettudós abban bizakodott, hogy a hare a darwinisták és antidarwinisták között nemsokára az utóbbiakra nézve győzelemmel fog végződni.

A londoni *Times* 1901 június 9-iki irodalmi mellékletben azt írja, hogy nagyon sok tudós a fejlődési elméletéről már szinte az ujjait leírta. E cikkben többek között ez olvasható:

„Még soha senki sem látott ilyen kavarodást. A dologban az a neveltséges, hogy mindnyájan azt állítják, hogy a „tudományt” képviselik. . . Azonban nehezen találhatnának egy teológia csatatéren több veszekedést, bizonytalanságot, sötétséget, tapogatózást és csalódást mint a saját hareterükön. Tény az, hogy noha egyesek erre vagy arra a pontra nézve egyetértenek, még sinesen olyan egyetlen egy pont sem, amelyre nézve mindnyájan egyetértenének. Miközben a fejlődés elméletéért harcolva egyben azt valósággal darabokra tépték, — semmi sem maradt meg belőle — egyáltalán semmi csak bizonyítékokból maradt néhány rones itt-ott a küzdő téren“.

Aki valaha ezzel a tárggyal foglalkozott, az megmondhatja, hogy mennyire igaz a „*Times*” megfigyelése. Mindezek dacára még mindig vannak néhányan, — kevesen — akik a fejlődési elméletéről mint bebizonyított és minden kétségen felül álló magyszerű dologról beszélnek.

Nincsenek átmeneti formák

Miért kell oly görcsösen bizonyítékokat keresni a fajok átalakulásának a tana mellett, — melyet az evolucionisták hirdetnek? Vajjon nem volna-e mindenütt elegendő bizonyíték, hogyha a fejlődés egy állandóan működésben lévő tényező volna? Akkor nem volnának sem kétkedők, sem gúnyolódók, hanem a tudósok ép-ugy, mint a laikusok és a nem tanult emberek a fejlődést igazságként ismernék el.

Hogyha a fejlődés tény volna, akkor évekig tartó megfeszítő munka és átmeneti formák utáni folytonos keresés után nem lehetne hiányzó tagokról beszélni. Mindenütt láthatnánk körülöttünk átmeneti formákat. A sziklák tele volnának ilyen formák maradványaival. Minden hézag, mely ebben a vonalban támadna, mindjárt ki volna tölthető. Mindig újabb és újabb formák lépnének fel és semmi sem volna „állandó fajkként” megjelölhető.

Tudomásunk szerint növények és állatok csak szülői szervezetek útján hozhatók létre. Az önteremtésről sokáig fennállott tévedést, kétség-telenül megdöntötte az a tény, hogy élő fajok csak élő fajoktól származnak. Míg nem látunk kivételt a keletkezés módjában, úgy csak ez tekinthető bizonyosnak.

Élő fajok, csak élő fajoktól származnak és tapasztalataink és megfigyeléseink bebizonyították, hogy minden élő lény saját fajtájú utódokat hoz létre; lovak mindig csak lovakat és szarvasmarha szarvasmarhát. Kivétel e tekintetben ismeretlen. A fejlődési elmélet a fajok nagy változatosságára következtet, ami ellentmondásban van a szerves formák közismert állandóságával. A fejlődési elmélet azt mondja, hogy az ember fejlődésében nagy haladás történt, aki a maga bonyolult testalkotával és szervezetével az ősprotoplazmából származna. Mily ellentmondásban van ez a feltételezés a szerves lények közismert állandóságával!

Az eltérések visszavezetnek az ősfórmához

Igaz ugyan, hogy előfordulnak eltérések, de mindig csak a fajtán belül. Darwin azt hitte, hogy ezeknél az eltéréseknél nem vonhatók meg a határvonalak. Szerencsére erre nincs is szükség, mert maga a természet és a Teremtő szabták meg a határt. A szerves világban kétféle hajlandóság van: Megvan az utódok hajlandósága arra, hogy hasonlókká legyenek szüleikhez, valamint az a másik hajlandóság, hogy eltérjenek az eredeti fajtól.

Hogyha az eltérésre való hajlandóság határtalan volna, úgy lehetséges volna az egyik fajnak a másik fajból való származása. Ismert tény azonban, hogy azok az eltérések csak a növényi és állati osztályok redjén belül fordulnak elő. Más szavakkal: az eltérések az eredeti fajta elváltozásai, nem pedig új fajnak a kelet-

kezése. Az eltérésre való hajlandóság az „és alakhoz való visszatérés” alatt ismeretes.

Úgy látszik, hogy az eltérésnek megvan a maga kijelölt vonala a változékonysága, elhatárolása úgy, hogy az eltérésre való hajlam egy bizonyos mértéket meg ne haladjon. Ez a központfelé tartó (centripetális) és a központtól felfelé tartó (centrifugális) erővel hasonlítható össze. Az eltérésre való hajlam a központtól távozó (centrifugális) erőt ábrázolná, amely az utódokat az eredeti fajtól elvezeti, míg a hajlam az eredeti fajtához való hasonlóságra a központfelé tartó (centripetális) erőt ábrázolja és minden eltérést egy jól elhatárolt kereten belül tart, ami megakadályozza, hogy új fajok keletkezzenek, amelyek egy bizonyos érintkezési vonal átlépését folytán többé eredeti fajukhoz nem térhetnének vissza.

Kutyakedvelők, apró-jószág és állattenyésztők kevés eredeti fajból, a különböző fajta kutyák galambok, tyukok, lovak, tehenek, stb. különböző fajtáit tenyésztették ki. Ezzel azonban nem kaptunk új fajtaikat, hanem csak új változatokat kaptunk.

Egyetlenegy eredeti galambfajból most különböző egymástól eltérő változatok keletkeztek anélkül azonban, hogy új faj keletkezett volna. Ugyanez áll a többi említett példáról is.

Az ember a fajta kiválasztásával könnyen hozhatja létre egy meglévő fajnak új típusát vagy változatait. Azonban az új faj keletkezését a fajta nem tudja megtartani. Csak olyan fajta kiválasztást lehet választani ki, amelyeknél már volt eltérés, és azután szigorúan el kell különíteni ezeket az eredeti fajtól, különben egészen rövid idő múlva az új fajta a régi alakját fogja felvenni, és teljesen el fog tűnni. Az evolucionisták feltételezik, hogy, a természet is alkalmazza a kiválasztási eljárást és ezt megkülönböztetésül kiválasztástól „természetes kiválasztásnak” nevezik.

Azonban itt is úgy áll a dolog, hogy az új faj kiválasztás csak eltérést kaphat, azonban az új faj elő nem idézheti. És a természetben nincs olyan ismert módszer, amely az eltéréseket megakadályozná, hogy visszatérjenek az eredeti fajta felé. Az evolucionisták sok szellemes theorétikát találtak ki, e nehézség áthidalására. Egyik olyan elmélet volt az eredeti és az eltért fajta közötti keresztezések meddősége. Ez az állítás azonban nem felel meg a tényeknek, melyek mintha apró-jószág és állattenyésztő előtt jól ismertek. Az eltérések (vagy eltérőfajták) nemesak hajlandóak szaporodni képesek, hanem ilyen keresztezésből eredő utódok nagyon erősek és nagy szaporodásképesek. Minden apró-jószág tenyésztő tudja, hogyha tyukjai több különböző fajta tyukot összekeveri, néhány nemzedék folyamán az összes fajta a közönséges eredeti fajtának fogja át a helyüket. Az evolucionisták ezt a tagadhatják és mi tudjuk, hogy az emberek

vül semmi sincsen a természetben, ami az egy-mástól eltérő fajták keveredését megakadályozhatná.

A természetben épúgy mint baromfi udvarainkon az összes élő lények „a maguk módján“ hozzák létre utódaikat, mint Mózes első könyvének első fejezete mondja. Semmi bizonyíték arra nézve, hogy most fejlődés volna folyamatban. A kísérlet a fajták keresztezésével, melynek célja volt ezt hebizonyítani, csütörtököt mondott. Semmi bizonyíték nincsen arra nézve, hogy valaha fejlődés történt volna, különben a földrétegben és a kőrétegekben föltétlenül meg kellene találni a számtalan közbeneső fajnak a maradványait, amelyek az összes hézagoikat kitöltenék és történelmileg megmutatnák a fejlődési vonalat, amely az egyik fajtából a másik fajba vezet. Azonban „a hiányzó tagoknak“ sok évi keresése után egyetlen mintát sem találtak.

Az élet új formái hirtelen bukkannak fel

Hogyha a fejlődés tény volna, akkor a mélyebb földrétegekben csak kevés faj maradványait lehetne megtalálni. Mert e feltételezés szerint a sokféle egymástól elütő faj csak néhány formából fejlődött ki. Már pedig kezdettől fogva sok kifejlődött és határozott fajra találunk, amelyek nem változtak, hanem az idők folyamán is ugyanazok maradtak, mint voltak kezdetben. Annak a feltételezése, hogy ezek eleinte olyan gyorsan egymástól eltérő fajokká alakultak át, míg később már semmiféle átalakulás nem következett be, egyenesen képtelenség.

A tudomány teljesen tisztában van vele, hogy az ember és az u. n. embermajom a geológiai időszámításban egyidejűleg lépnek fel és ezért az előbbinek az utóbbtól való leszármazása lehetetlen. De még inkább alaptalan az az újabban lábrakapott feltételezés, hogy mind a két törzs (ember és embermajom) egy közös ősalakból fejlődtek ki.

A paläontologia (öslénytan) és a geologia (földtan) tanusítják, hogy hirtelen ismeretlen eredetű új életformák jelennek meg, míg a meglévő formáknál semmiféle olyan változások nem történnek, amelyekből az új formák eredetére nézve következtetni lehetne. Így tehát a fejlődési elmélet teljesen hiájával van a bizonyítékoknak, úgy a jelenben, valamint a mult megkövesedett maradványai tekintetében is.

Ezekre való tekintettel egyáltalán nem esodálkozunk azon a felháborodáson, amely tudományos körökben a fejlődési elmélet ellen támadt. Csak azon esodálkozunk, hogy olyan sokáig tartotta magát. Noha itt-ott a világ „legokosabb fejei“ már régen felemelték szavukat, hogy tiltakozzanak ezen elmélet messzemenő általánosítása ellen, és hogy figyelmeztessék ennek követőit, hogy állításaik hiájával vannak a bizonyítékoknak. Azonban a figyelmeztető

szavakat a lelkes evolucionisták hangos kiabálása túlharsogta.

Hol vannak a felsőbb rendű majmok?

Az evolúciót a világ felszabadításának kiáltották ki. Csak néhány millió évig kell várni és tökéletesekké, vagy valami ilyesfélvé — esetleg felsőbb rendű emberré — fogunk fejlődni és tökéletlen világrendünket valóságosan paradicsommá fogjuk átalakítani mondták. Azonba semmit sem találunk a természeti törvényekben, amely bizonyosságot nyujtana arra nézve, hogy a magasabbrendű fajokból csak a „legalkalmasabbak“ maradnak meg mindenkor, valamint arra nézve sincsen semmi bizonyosságunk, hogy bizonyos körülmények között az alsóbbrendű fajok nem alkalmasabbak a megmaradásra. „A legalkalmasabbak megmaradása“ nem jelenti mindig a magasabb rendű fajok megmaradását. Tudvalevő, hogy sok alsóbbrendű faj hosszú geológiai korszakokat élt túl és még ma is él, míg sok magasabb rendű faj kihalt.

Hogyha az ember egy emberhez hasonló majomtól származnék, úgy az ember és majom között bizonyos számú közbeneső fajnak kellene léteznie, amely magasabbrendű a majmoknál. Azonban ezek a közbeneső fajok állítólag kihaltak volna, míg a majmok és sok alsóbb rendű faj még most is él.

Az emberi nem utolsó ősei — a felsőbb rendű majmok — sokkal értelmesebbek lehettek, mint a ma élő majmok. Azonban nemcsak hogy kihaltak, hanem a kőrétegekből is teljesen eltűntek. Erre való tekintettel nem lehet azt állítani, hogy „az alkalmasak megmaradása“ a létért való küzdelemben valóban megjavítást vagy tökéletesedést kell hogy eredményezzen. A fejlődésben semmi remény sincsen a megváltásra. Emellett az a fejlődés a halottak megmentését sem teszi lehetővé.

Okoskodások nem tények

E sorok írója lelkes live a szólás-, sajtó- és gondolat-szabadságnak és igazán senkit nem kíván bebörtönözni vagy máglyára tenni, aki a fejlődési elméletet vallja vagy tanítja. Azonban azon a véleményen vagyunk, hogy az iskoláknak az igazságot kellene tanítaniok és nem olyan elméleteket és feltevéseket, amelyek meg nem indokolhatók. Tudjuk azonban, hogy ezeket a tanokat úgy tanítják az iskolákban, mint hogyha hebizonyított tények volnának.

Valóban úgy van, hogy mikor mi még iskolásgyermekek voltunk, sok dologra úgy tanítottak minket mint igazságra, amelyekről azután később megtudtuk, hogy csak elméletek voltak, amelyeket sok tudós elvetett. Ezt a mostani nevelési rendszerünk egyik legnagyobb hibájának tartjuk.

E sorok írója azon a nézeten van, hogy a keresztyén papok feladata az evangélium tanítása, nem pedig az, hogy megnyerjék az „okos

fejek" tetszését. A fejlődési elmélet sejtések és föltevések halmaza, amelyek közül egyetlen egynek sincsen ténybeli alapja. Aki azonban a Bibliát az utóbbi világesemények világánál tanulja, az sok valóságos tényre tamaskodhatik az ő hitében.

De mondhatná valaki, hogy ezek a bizonyítékok „véletlenek“ és véletlen bizonyítékok, ha még oly találóak is, mégis csak véletlenek. Erre azt feleljük, hogyha tényleg csak így volna, — ámbár azt hisszük, hogy ezek a bizonyítékok több mint véletlenek — mi az evolúcionistaikkal szemben még mindig előnyben vagyunk, mert ők elméleteiket még véletlen bizonyítékokkal sem tudják támogatni. Ellenkezőleg sok pozitív bizonyíték van arra nézve, hogy ez az elmélet teljesen hamis. *Charles Robin* az ismert francia

szabadgondolkodó az igazat mondotta meg a darwinizmusról, mikor így szólt: „A darwinizmus költészet: költői összeállítás bizonyíték nélküli valószínűségeknek, egy lebilincselő magyarázat, amely nincs bebizonyítva“. Ha egy szabadongondolkodó elvetheti a Darwin-féle feltevéseket, mennyivel inkább kell a keresztényeknek ezt elvetniök.

Azt hisszük, hogyha a papság hozzájárulna, hogy a fejlődéselméletet tanítsák az iskolákban és ha az előbbi években semmit sem tett, hogy megakadályozza a fiatal lelkek e megmérgezését, ugy ez csak azt bizonyítja, hogy az Antikrisztus szelleme tölti el. A zsolttár 2:4 vers azt mondja: „Aki a mennyben trónol, az nevet, kigunyolja őket az Úr!“

H. S.

A LÁTHATATLAN GONOSZSÁG

A MI ősapáink valahányszor valami különös és kellemetlen körülmények, a rendes tapasztalataiktól való némi eltéréssel találták magukat szembe, hajlandók voltak arra, hogy habozás nélkül rámondják, hogy ez a természetfeletti a megnyilvánulása. A jelenkorbeli gondolkodás, mivel erősen elfogult a tudományon nem alapuló titokzatosnak minden magyarázatával szemben, a régi idők gondolkodását, mint tudatlan babonát, egyszerűen lenézi. A természeti törvényeket illetően sokkal tisztábban látunk és hitünket inkább kézzelfogható bizonyítékokra, mint a képzelet játékaire szeretjük alapítani.

Titokzatos dolgok

Azonban a kimerítő kutatások dacára, mégis vannak a természetnek olyan titokzatososságai, amelyeket a tudomány még nem tud kielégítően megmagyarázni. Például a peruviaai hegyekben vannak régi városok romjai, melyek akkora sziklából épültek, hogy egy modern mérnöknek is nem csekély fejtörésébe kerülne, hogyan tegye ezeket a helyükre. A szomszédban hasonló sziklák nem találhatóak és így ezeket a köveket sok mértföldnyi távolságról kellett odahozni és jelenlegi helyükre nagyon hegyes tátongó hasádekkel megszakított vidéken át kellett ezeket odagurítani. Hihetetlennek látszik, hogy kezdetleges emberek a maguk primitív szerszámaikkal képesek lettek volna ezt a bámulatos munkát véghezvinni. Egy utazó talán azt mondotta, hogy a régi építészek talán ismerték a nehézkedés törvényét kijátszó és a szikláknak a levegőn keresztül való szállításának rég elfeledett titkát. Olyan erő ez, amellyel a varázslók gyakran dícsékedtek, de amelyen a modern tudomány csak gúnyosan mosolyog.

A varázsművészetben való hit egykor csaknem általános volt és tudatlan és barbár népek között ma is él. Ez a hit uralkodott úgy a pogány ókorban, mint a középkori papi rendszerben. Előbbi hallgatagon szentesítette; azonban az utóbbi átokkal sújtott minden esodaművelést, kivéve a „szent“ képeket, ábrázolatokat és relikviákat. A varázslás még meg van In-

diában és Kinában és főhelyet foglal el a Kongóban élő bennszülettek és az amerikai őslakók között. Gyakran mondják, hogy a mi mindennapi civilizált életünknek megszokott körülményei megrémítené és sorrukból kihozná a mi őseinket, mivel varázslatos beszorkányos dolgoknak tekintenék azokat; hogy a mólónélküli alkalmatosságaink, drótnélküli telefonjaink és repülőgépeink valószínűleg bámulatba ejtenék és megvadítanák őket a meghibbanásig; hogy az ő gondolkodásuk nem tudna alkalmazkodni a mi nézeteinkhez. Azonban a jelenkori tapasztalat nem fogadja el ezt a véleményt, mert a fehér emberrel való igen rövid érintkezés után a legcivilizálatlanabbak is igen könnyen szokják meg az ő találmányait és igen soknak az előnyét nagyon is megbecsülik. Kelet-Afrikában a boszorkányvadászok és a rabszolgakereskedők megrohanják a vasuti kocsikat és a mozgó-színházakat. Az első kutató egy üveg magnéziummal úgy hatott, mint egy hatalmas varázsló, azonban utódai zseblámpával és fonografákkal kell, hogy fenntartsák a tekintélyüket. Az érintkezés a fehér ember varázsát könapivá teszi; ugyanigy a kínai könnyen tanulja meg az írógépelést és az autóvezetést.

Fonak dolog a mi felvilágosodott korunkban a szerencsés és a rossz előjelek mellett való kitartás. Azonban a tanult emberek már nem ijednek meg, mint ezelőtt, hogyha az ujhöld fénye véletlenül a bal váll felett oson el; a teásésésze-jóslások kintek a divatból. Kertültetéseknel a hold változatainak a figyelembevétel nem szokásos többé. Szellemhőstettei és a tündérmesék a gyermekek részére vannak fenntartva. A természetfeletti érdekességeket tüntetik az úgynevezett „pszichikai“ kísérletezésekkel és az „elnyomott ösztönök“ elemzésével.

A varázsló művészet

Azonban sem a pszichikai (lelki) tapasztalatok uralkodó ösztöneink tudatalatti eselekvései nem magyarázzák meg a hindu bűvészek esodás tetteit, orvosok varázstükréit, az esócsinálók teljesítményait a jövődöléseket, az igazmondást, a mokások

táncát, a navajok tűz- és pehelytáncát, a fidzsiak forrókő ceremóniáját és más efféléket. A háboru idején egy nemzetközi kongresszuson tárgyalták ezek a bűvészek az ő fogásaik szabályozását, azonban nem tudtak megállapodni, mert a keletiek nem akarták elárulni örökölt hivatásbeli titkaikat, amelyeket az európaiak sem meg nem magyarázhatnak, sem nem utánozhatnak, noha az előbbiek csak a legegyszerűbb felszereléssel rendelkeznek.

A pogány bűvészek varázsművészetüket vallásos ritusnak tekintik. A *Zuni saman*, aki mialatt egy el-sötétített teremben ül közvetlen közelről nézőktől körülveve, mesterséges dörgést idéz fel, míg kint tiszta csillagos az ég. A belső sötétségben az ő szemfényvesztésével egy kis felkelő napot varázsol elő, amely felmegy a plafonra és lenyugszik a szemben levő falon. Napkeletkor elültet egy búzaszemet és énekével napnyugtáig éretté növeszti. Hogyha abbahagyja az éneket, akkor a növény növekedése megáll mindaddig, amíg újból el nem kezd. Nézőközönsége szemelátára így változik át azután ismét emberré.

Spiritizmuson alapszik

Ezeket a csodákat megbízható tanuk erősítik meg és az egyedül elfogadható magyarázat t. i. a hipnozis, ezekben az esetekben teljes képtelenség. A *sámán* (a bűvész neve) őszintén mondja, hogy ő a szellemeket hívja segítségül, egy olyan erőt, melyet az ő „orvos-sága“ idéz fel. A vad ember nem ismeri a természetben a vak véletlent. Minden lény érez; minden befolyás a jó vagy a gonosz szellemek munkája. Így tehát úgy látszik, hogy a spiritizmus adhatja a tudomány szégyenére a *saman* varázsművészetének egyedüli helyetálló magyarázatát.

Minden pogány vallás spiritizmuson alapszik. A leg-régibb, amely a kutatás előtt nyitva áll, a Sumeriáké, akik a Tigris és Euphrát alsó vidékének a völgyében éltek a történelmi kor hajnalán. Vallásuk főképpen a démonok kiengeszteléséből állott. A láthatatlant gonosz lények seregeivel töltötték meg, akik minden bánatnak, betegségnek, bajnak, lelki megzavarodásnak a szerzői; ellenséges szándékaikat bájolással, varázsitalokkal és boszorkánysággal (szellemidézéssel) kell meghiusítani. Még a háztartási eszközöket is talizmáni erővel ruházták fel. E névtelen miriádokon kívül voltak még: a délnyugati szél kutyafejű ellenségei, a szárazság és éhség okozója és a hét Maskim, akik a föld kérge alatt feneketlen barlangban laktak, de akiknek félelmetes hangja visszhangzott az égekben, akik viharokban, földrengésekben és árvizekben lelték gyönyörüket. Mindezek felett állott a legfőbb szellem, az En-lil, akinek neve annyit jelent, mint a „Szelleme Feje.“ Vele egyesült egy három-ságban Anna, az ég szelleme és Enki, a föld szelleme.

Ebből a háromságból lett később Babiloniában az Anu Ea és a Bel, az égek és a föld istenei és a szellemek fejedelme.

A korai időkben a csillagászat a démonizmussal (a gonosz szellemek tanával) volt egyesítve és a hét Vándorbolygó istenekké lettek, akiknek barátságos (jóakaró) befolyása ellensúlyozta a szellemek rossz-sákaratát (gonoszságát). Ezen istenek közül legtöbben

a „Szelleme Ura“ címet viselte és méltóságukkal egyesülve van a kigyó, mint a bölcsesség és termé-kenység jelképe.

A pogány halhatatlanság

A pogány vallás alapja a lélek halhatatlanságának a fogalma. A babiloni fogalom a földről, mint megfordított tál, melynek szent belseje alkotja Ninkigal királyné sötét birodalmát, aki megfelel a görögök Perseponéjának. Itt volt a démonok és a halott lelkek lakóhelye, akik bánatban éltek, porral és sárral táplálkoztak és nyavalyák gyötörték őket. A babiloniak elégették halottaikat és a hamvakat vedrekben őrizték meg, amelyek körül a *zi-k* vagy a lelkek árnyai lebegtek, hogy táplálékot kapjanak a halotti áldozatokból. A *zi* pontosan megfelelt az egyiptomi *ká*-nak, amelyet a kegyeletlen utódok szintén étel-áldozatokkal engeszteltek ki és néha a sirok falaira festett ételnemük képeivel.

Az egyiptomiak azt hitték, hogy a *bá*, vagy a lélek nagy és veszélyes utazást tett a „Kettős Igazság Országába“, ahol *Osiris*, a tökéletes (igaz) bíró mérlegben mérte meg hibáit és erényeit. Ha a jó volt tulajdonban, akkor a lélek bejutott a Nilus völgyének megfelelő helyre az égen. Ha pedig az ítélet kedvezőtlen volt, a bűnös lélek a gyöttrő pokolba jutott, vagy pedig valamelyik állat testébe ment be, hogy újabb próbatételt álljon ki. A lélek védelmére az úton a gonosz szellemek ellen, amelyek megszállták az ösvényét, bájokat (bájitalokat) és amuletteket adtak.

Hasonló a kínai temetkezési szokás, hogy „szellem-pénzt“ égetnek a gyötrelmek megváltására és a lélek üldözőinek a megvesztegetésére. A kínai gyászolók néha olyan papirkarikafélet forgatnak nagy szorgalmasan, amelynek forgatásával azt hiszik, hogy ez megkönnyíti a lélek előréhaladását. A Pueblosok között a *sámán* egy kunyhót épít, amelyre hamis jeleket illeszt, hogy belezavarja a boszorkányokat, úgy, hogy ne tudják megtalálni az elköltöző szellemet és füstölnek rajta, hogy kihuzzák az „átkozott országból.“ A mi dohányzási szokásunk eredete az indiánok azon varázsló (bűvész) szertartásában keresendő, amellyel szét akarták szórni a lebegő szellemeket a vallási szertartások alatt, de az indiánusoknak elég eszük volt, hogy megtiltották ennek használatát a nőknek és a gyermekeknek.

Határozatlan túlvilág

A görögöknek és rómaiaknak a túlvilágot illetően meglehetősen határozatlan fogalmaik voltak. De általában azt hitték, hogy a halottak lelkei árnyékszerű álmoboz hasonló létet folytattak a föld alatt Pluto vagy Hades birodalmában — merő visszatiúkrözése ez a kellemes földi életnek. És noha az elköltözötték manes-ei (lelkei, szellemei) a pokolban tartózkodtak, lehetségesnek tartották, hogy megfelelő áldozatokkal onnan kihozhatók. Ezenkívül hittek a láthatatlan lények egész légióiban, amelyeket a görögök *démonok*-nak, a rómaiak pedig *gemi*-nek neveztek. Ezek voltak azon gonosz emberek lelkei, akiket Zeusz az „Ézüst Kor“ végén egy kataklizmában elsepert. A dé-

monok egy másik fajtája az emberiség védő szellemei voltak: minden egyénnek volt egy ilyen védő szelleme. Ezek halandók voltak és küldetések végével meghaltak; hűtlenségnek tekintették, hogyha valakinek a démonja vakmerő volt. A lakomák alkalmával szokásos volt egy kis bort kiönteni áldozatul a maga Agathodaemon-jának, vagy jó szellemének, amelynek jelképe rendszeren a kigyó volt.

Az egész pogányság át meg át van szöve a csuszó-mászók tiszteletével és a vadabb emberek babonás tisztelettel tekintenek a kigyóra. Egyesek, mint a zulusok, azt hiszik, hogy elődjük, mint kigyók, új életre keltek. Indiában olyan erős az előítélet a legmérgeesebb kigyók megölése ellen, hogy a csuszó-mászók okozta évi halálozások igen nagy számuak. A kora ir szobrászat és vallási kéziratok összegyűrözött kigyókkal vannak díszítve és a csuszó-mászók elűzése Szent Patrik által állítólag a pogányság megbuktatását jelképezi. A Naga vagy a csuszó-mászók imádása még mindig lényeges része a hinduizmusnak. Az atekák isteneinek a pantheonja csuszó-mászók imádására emlékeztető neveket viselt. Gihuacohuatl a „nőkigyó“; Coatliene a virágok „kigyóöltözetű“ istennője; Mixcoatl, a felhőkigyó; Tlaloc, az esőisten kigyót villogtat mennykő gyanánt; Huitzilopochtli, a hadisten kormánypalcája egy kigyóalakú fáklya volt. Onetzalcoatl, a tollas kigyó, az időjárás istene azonos Dumuzi-val; Horus-sal, Tammuz-zal, Adonis-sal, Sosisioch-kal, ezek a „Hamis Messiás“ különféle megszemélyesítői.

A római mithológiában a jó emberek védőszellemei, mint a kedves Laresok és Penatesok örködték a háztartás felett. A bajokozók, mint ellenséges Lemursek és Larvae-k settenkedtek és betegséggel sújtották az embereket. Régi írók, ugy keresztények, mint pogányok, gyakran utalnak ezekre a rossz szellemekre és az ezek által üzött megtevésztésekre. Lactanius Constantin tutorja ugy írja le őket, mint akiket Isten eredetileg az emberiség őrzőiként jelölt ki, de azután ostoraivá változtatta őket. Hogy az embereket eltérítsék az igaz Isten tiszteletétől, továbbra is követelték a jóakaró védelmet és azok, akiket rászedtek, hálaimákat rebegtek hozzájuk. Alexandriai Clement a démonnak tulajdonítja a csillagászat, igazmondás, a jóslás stb. feltalálását, hogy az élőket törbe csalják, a halottakat vagy az isteneket személyesítették meg és álomban és látomásban jelentette meg. Emberfeletti eszközeik által szobrok készültek, melyek lehajoltak, véreztek, vagy izzadtak és a delfii Pithia rejtejtelt mondásait suttogták. Apagyilkosságra, öngyilkosságra és mindenféle borzalmas gaztettre ösztönözték az embereket vagy az örületbe kergették őket.

A középkori évszázadok folyamán a római egyház nem szentesítette a szellemekben való hitet, különben a purgatorium (bűnöktől való megtisztulás) nem lett volna olyan anyagi hasznot hajtó dolog. E tény dacára, a tudatlan tömegek tovább is ragaszkodtak pogány elődeik hagyatékához — a vámpirokhoz, törpékhez stb. — és a hitüket ortodoxiával (vaskalaposággal) akarták kiengesztelni. A valóságban pedig a laikus emberek megmaradtak azokban a babonákban,

amelyekben az „Anyae gyház“ megtalálta a maga elnyét azzal, hogy rémitgette az emberek lelkeit és ezzel kicsikarta az alávetettségüket.

A pogány vallások hasonlósága

Az összes pogány vallások sok tanítása között hasonlóságok találhatók; miután valamennyi misztikus Babilonból, a hamis hitek anyjától erednek, az ilyen hasonló jellegzetességeket mutatnak. A tűzímádó pogányok azt mondták, hogy az ember ezen a világon szabadakaratot kapott, hogy a jót vagy a rosszat válassza; de a gonosz démonok szüntelenül éjjel-nappal megkísérik, hogy rosszat tegyen. Ezért, mikor meghal és a lelke megkísérik, hogy átkeljen Chinesvárdon az üdvözöltek lelkeihez, bűnei súlya annyira nehezedik, hogy elveszti az egyensúlyt és a Duzal folyó rettenetes hullámaiba esik bele, ahol Arimán a sötétség királya és az ő gonosz démonai a végnapig folytonosan gyötrik, amikor minden — még a földi ördögök is tüzben megtisztítatnak és újjászületnek.

A Kórán ezt a hidat El Siratnak nevezi, amely él mint a kard éle. A démonok a Djinnek és Afritesnek, akik marcangolják az emberek lelkeit, akiket egy zönyös Allah megondolatlan döntése a Paradicsomból a Jehannumra ítél.

A hinduizmus az embernél magasabb rezgésű szellemekről szól, rában levő lényeknek ismeri el a démonokat, melyek ezért láthatatlanok az emberi szemnek. Azonban lelkierők teljes összpontosításának a segítségével az ember is felemelkedhetik a gyorsabb rezgésű démonok állapotába és engedelmségre szoríthatja őket. Minden emberi lény egymásután 84 millió testet kap, hogy megelevenítsen és ha a Karma egyszer kedvez akkor bekövetkezik a dévává vagy a félistenné való reinkarnáció. A démonok megszámlálhatatlanok, alkalmasak arra, hogy előbbi rosszakaró hajlamukat fokozatosan fordíthatják a rossz tevésére; ezért a tömeg, amely nagyobb áhitattal tiszteli őket, mint a háromszázharminc millió istent, akiknek a pantheonját (istenek lakhelye) ellensúlyozza ez óriási pántheonium.

A prózai gondolkodású kínaiak minden józansággal, mellet idejük és pénzük nagy részét fordítják a szellemek és ördögök kibékítésére, amelyeknek a mindennapi dolgaikba való beleavatkozása rájuk néző ördögös zavar forrása. A szellemek mindig úgy próbálnak megújítani életképességüket, hogy aláássák az élő egészségét; ezért állandóan a magusok szolgálatát kell igénybe venniük ennek a meghiusítására. Végso esetben a Kvang-Si-ban levő Tsang-Tien-tzu fordulnak, akinek hatalma van a szellemek felett, aki a rakoncátlankodókat egy magikus mondás üvegbe zár, amelyet azután bedug. Hívó látogatók meghallgathatják a bebörtönözött szellemek panaszait.

A szellemi pénz

Kvei, az éhen halt emberek lelkei, akiknek léte a pokolban olyan árthatmas a többi árnyra mint az emberé, hogy ez utóbbiak visszakergetik őket a földre. Küzdjenek a megélhetésért. Testre nézve az emberekhez hasonlítanak, azzal a kivétellel, hogy nincs nyékuk. A néphit szerint Szetchuen-ben van a

ros, melynek egyik utcájában, az úgynevezett „Halottak utcájában“ az egyik oldalon halottak, a másikon pedig élők laknak. Néha eltűnik egy ember és hivatalosan halottá nyilvánítták; hogyha azután visszatér a barátaihoz, ezek úgy fogadják, mint egy *Kveit*. Az ilyenek az állapota kétségbeejtő, mert vagy valami foglalkozáshoz lát, napibéért dolgozik, vagy alamizsnát kér és ez esetben „szellemi pénz“ kap, amely nem törvényes fizetési eszköz. Csak úgy menekülhet meg az éhhaláltól, hogy a sirokon él a „nallotti adományokból“. Kiang-shi olyan lelkek, melyek teste haláluk után bomlottak meg. Ezekről azt hiszik, hogy éjjelenként kimennek a sírból, hogy kövessék a későn járók nyomait, akiket azután egy alkalmas pillanatban megfojtanak.

A Sudán hegylakó Nuba-i mintapéldáját adják a démonokráciának, ahol a szellemek közvetlen uralmat gyakorolnak a törzs fölött. A *Bail* a főszellem, amely a földön lakik, de azért mindenütt a legfőbb; ő adja az életet és ő intézi az emberek sorsát. Az emberek őrzését *Arros* nevű alsóbbrendű szellemekre bizza, akik a törzs kora őseinek a lelkei. Minden falut egy ilyen láthatatlan *Arro* vagy védőszellem kormányoz, aki a papság, különösen pedig a *Kugur*, aki az ő főpapja és dicsőítője útján nyilváníttja ki a maga akaratát. Hogyha a *Kugur* meghal, akkor az *Arro* utódot választ, akit hipnotikus álomban altat el, kinek a vonyításával szól a törzshöz, mivel őt használja szócsövéül. A Nuba-k a halál utáni állapotot úgy képzelik, mint a földi élet mását, jószággal és falvakkal, (csak gyermekek nem születnek és bűn sínesen, mert az összes bűnöket az élet rossz szerencséje kiengesztelte.

A spiritizmusban való hit

Az előrebocsátottakból kitűnik, hogy mennyire terjedt el az emberiség nagy többsége között a láthatatlan lényekben való hit, amelyek befolyást tudnak gyakorolni az ember boldogulására. A modern racionalizmus a spiritista jelenségeket babonának bélyegzi, vagy pedig „pszichikai törvényekkel“ akarja megmagyarázni. Utóbbiakat elfogadott törvényes tudománynak ismerik el és a tudat kétféleségén alapsznak. Azt mondják, hogy az ember személyiségének van egy „objektív“ (tárgyi) szelleme, lelke, (lelkülete) vagy vezetője és egy felelőtlen, szubjektív (alanyi) szelleme (lelke, lelkülete), rendkívüli lapangó képességekkel (lehetőségekkel), de amelyek annyira hajlamosak a mindenféle ráhatásokra, (szuggeszciók, befolyások) hogy önmaguknak folytonos veszedelmethozói. Egyetlen biztonságunk, hogyha azt akaratunk erejével szigorúan ellenőrizzük, amely a kis agyban székel. Tehát ki kell fejlesztenünk a kis agyat. Azonban egy újabb iskola azt mondja, hogy minden hiába való — valóban hasztalan fáradozás, — mert a mi akaratunk nem tudja a mi „állati lelkünk“ uralkodó ösztöneit elnyomni, amelyek mind „elnyomott ösztönzések“ megadják minden rugóink színét és olyan ügyesen elrejtőznek, hogy legjobb szándékaink ellenére is elérik a céljukat.

Az igazság az, hogy a szellemünk (lelkünk elménk) a szuggeszciók (ráhatások) végsókasága előtt nyitva áll, amelyek között egyeseket nem tarthatunk szá-

mon és egyesek pedig titokzatosak. Egyesek elmúlt életünk elfelejtett eszményeiből erednek, olyan dolgok, amelyeket átmenetileg figyeltünk meg és amelyeket állítólag kiküszöböltünk a lelkünkéből. Másokat ismét véletlen látások vagy hangok keltek fel, amelyek akaratunk ellenére eszmetársításokat idéznek elő. Egyesek lehetnek ősi emlékek, vagy a születés előtti szuggeszciók. Azonban néha olyan hatásokat (szuggeszciók) veszünk fel, annyira idegenek bármire nézve, amely a mi tudatos tapasztalatainkkal ellenkezik, hogy az egyedüli elfogadható magyarázat az, hogy ezek láthatatlan eszközöknek közvetlen közlései.

A démonkeltette gondolatok

Megszoktuk, hogy a „képeletre“ mutassunk rá és a legnagyobb része annak, amit elképzelünk, rossz. Mindenki többé-kevésbé fogékony kellemetlen képzetek iránt, melyek hirtelen megvillannak az agyban és amelyek onnan nehezen elűzhetők és hogyha kivetettük, egy őrizetlen pillanatban visszatérnek, leskelődnek, motoszkálnak, próbálkoznak mindaddig, amíg unszolásukkal célt érnek. Eszünkbe juttatják a mult ballépéseit, esztelenségeit és megaláztatásait, ki-gunyolják reményeinket és ócsárolják hitünket; nevetnek a bajunkon és saját tapasztalatainkból a kétségbeesést prédikálják nekünk; ki akarnak hozni a sódrunkból, mikor a legnagyobb bajban vagyunk és a boldogság csalfa ígéreteivel rossz utra akarnak minket terelni. Hogyha tudat alatti lelkünk így dolgozik, akkor csak valamivel kevesebb az ördögösnél (ördögínél).

A Biblia magyarázata

Aki hisz a Bibliában, az a spiritizmusban nem lát semmi titokzatost és semmi valószínűtlenséget. A pogányság minden változata el akarja velünk hitetni, hogy a szellemek a halottak lelkei, hogy a halálban „jobban élnek, mint valaha“, még pedig a gonoszság iránti fokozott erővel. A Biblia ellenben azt mondja nekünk, hogy a halottak tudatlanok és azok is maradnak a feltámadásig. A gonosz láthatatlan szellemek a bukott angyalok, az emberiség őrzői az antiluvialis világban, akiket az ember rossz példája rontott meg és azért gyűlölik az embert, mint bukásuk okozóját. Azonban ez a magyarázat tulságosan egyszerű és világos, semhogy a tudományos elme befogadná, amely az ihlet folytán írott Bibliától minden bölcsességet megtagad.

Ez utóbbi időkben a láthatatlan befolyások gonosz-sága ezerszeresen megnövekedett. Napjaink meg vannak számlálva és fokozott szabadságot kaptak, hogy megpróbáltassanak. Végig az egész földön, hatásuk egyre növekedő törvénytelenységben, a hagyományos erkölcsi elvek lábba taposásában, mások jogainak semmibevevésében mutatkozik. Rövidesen az emberiség történetében páratlan féktelen gonoszság uralma fog lábra kapni. „És hogyha ezek a napok meg nem rövidülnek, ugy senki fia meg nem menekszik.“ Szerencsére azonban meg emberiség békességben fog élni és nem lesz többé kitéve a láthatatlan gonoszság mesterkedésének.

A GAZDAGRÓL ÉS A LAZÁRRÓL SZÓLÓ PÉLDABESZÉD

— Lukács 16: 19-31 —

Irtta: C. T. RUSSELL

ESZENTIRATI hely olvasásánál sokaknál az a nagy akadály, hogy ámbár ezt példabeszédnek tekintik, mindazáltal úgy itélik el s olyan következtetést vonnak le belőle, mintha az betűszerinti állítás volna. Ha mint betűszerinti állítást vesszük tekintetbe, több ésszerűtlen dolgot foglal magában. Tegyük fel, hogy a gazdag ember a „pokolba“ ment azért, mert ő sok földi javaknak örvendett és semmit sem adott Lázárnak, csakis morzsalékot. Azonban egy szó említés sem történik az ő gonoszságáról. Ismét: Lázár boldog volt; nem azért, hogy ő Isten igaz gyermeke lett volna, teljes hittel és teljes bizalommal Isten iránt s nem azért, mert ő jó lett volna, hanem egyszerűen azért, mert szegény és beteges volt. Hogyha ez szó szerinti értelemben magyaráztatik, akkor csakis a következő logikus tanulság vonható le belőle: hogyha mi nem vagyunk szegény és sebekkel telt koldusok, sohasem juthatunk a jövőendő boldogságra; míg ha jelenleg finom gyölcset és bibort viselünk és minden napra van elegendő ennivalónk, biztosan számíthatunk az örök gyötrelemre. Továbbá: a kívánatos kegyelmi értelemben veendő hely az „Ábrahám kebele“. És ha az egész magyarázat betűszerinti, akkor a kebel is betűszerint értendő, amelyről pedig nyilvánvaló, hogy a földnek több millió szegényei és betegei közül nem nagyon sokat fogadhatna be.

Miért kövessünk el ésszerűtlenséget? Mint példabeszédnek könnyű a megfejtése. Egy példabeszédben sohasem az a dolog értendő, amiről szó van. Tudjuk ezt a mi Urunk saját példabeszédeinek a magyarázatából. Mikor a buzáról beszélt az „Isten országának a fiait“, a konkoly alatt, a „gonosznak fiait“, mikor pedig „aratokról“ beszélt az ő szolgálait értette alattuk. (Máté 13) Ugyanazok az osztályok különböző példabeszédekben, különböző jelképek alatt képviseltettek. Ezek között a „buzáról“ szóló példabeszéd az ő „hithűszolgáinak“ felel meg, ép mint „az okos szüzekről“ szóló példabeszédben is. Hasonlóképpen ebben a példabeszédben is a „gazdag ember“ és a Lázár nevű koldus két különböző osztályt ábrázol. Egy ilyen példabeszéd értelmezésének megfejtésénél, melyre magyarázattal nem szolgált nekünk az Ur, csak szerény véleményünket adjuk elő. Azért mi a következő magyarázattal szolgálunk, — anélkül, hogy ebbeni felfogásunkat az olvasóra megkísérelnénk ráerőszakolni, — amit az igazságtól megvilágosított értelem Isten igéjével és tervével összhangban helyesnek ismer el. A mi értelmünk szerint Ábrahám, Istent, a „gazdag ember“ pedig a zsidó nemzetet jelképezi. Abban az időben, mikor e példabeszéd kimondatott, sőt jóval előbb, a zsidók mint az isteni kegy különös letéteményesei „minden nap du-

san lakmározta“. Amint Pál apostol mondja: „Micsoda előnyük volt tehát a zsidóknak? Minden tekintetben sok: főképpen pedig, mert nekik rendeltettek Istennek törvényei és a próféták“. Az Ábrahámnak és Dávidnak tett ígéretet a királysággal együtt e népre lettek ruházva, ami a „gazdag ember“ bársony ruhájában volt megérezkítve. A törvényben a jelképes áldozatok őket jelképes értelemben egy szent (igazságos) nemzetté tették, amit a gazdag ember bíbor ruhája jelképezett, mert a bíbor a szentek megigazulását ábrázolja. — Jel. 19:8

Lázár példázta a törvény alatt a kegyelemből kiesetteket, kik mint bűnbetegek az igazságot éheztek és szomjuhozták. Ámbár ebbe a „publikánusok“ és Izráelnek „bűnösei“ is bennfoglaltatnak, de ezek inkább mégis pogányok voltak, egyszóval: Izráelen kívül a világ minden nemzete. Mikor ez a példabeszéd mondott, ezek teljesen szűkölködtek azon különleges isteni kegyelemben, amelynek Izráel örvendett. A gazdag ember asztala előtt feküdtek ők. A királyságra vonatkozó gazdag ígéretet nem voltak az övéik, és még képlegesen sem voltak megtisztulva, hanem „sebben“, erkölcsi fekélyben, fertőzésben és bűnben fetrengtek: ők az „ebek“ társai voltak. Abban az időben az ebeket utálatos állatoknak tekintették és a képlegesen megtisztult zsidók, a nemzsidókat, „pogányoknak“ és ebeknek nevezték, és sohasem házasodtak össze velük, sem nem ettek, sem nem érintkeztek velük. (Ján. 4:9) Kérdés tehát: mikép ettek ezek az isteni kegyelem „morzsjából“, mely Izrael bővülő asztaláról hullott alá? Ehhez Urunknak a kananeai asszonyhoz intézett szavai adják meg a kulcsot. Az Ur így szólt a pogány asszonyhoz: „Nem jó (nem helyes) a fiak (Izraeliták) kenyerét elvenni és az ebeknek (pogányoknak) vetni“; az pedig mondá: „Ugy van Uram; de az ebek is esznek a morzsalékból, amik az ő uroknak asztaláról aláhullanak“. (Máté 15:26—27) Jézus meggyógyította az ő leányát, és így adott neki a kívánt kegyelem morzsjából. De jött az idő (mikor ők, mint nemzet megvetették és megfeszítették az Isten Fiát), mikor a képleges megigazulásuk s vele egyidejűleg a királyságra vonatkozó ígéretet is megszüntették az övéik lenni, és az uralkodás elvételétől, hogy odaadassék egy olyan nemzetnek, amely gyümölcsöt fog teremni: „egy szent nemzetnek“, egy „kiváltképpen való népnek“ — az evangéliumi egyháznak. — Titus 2:14; I. Pét. 2:7—9; Máté 21:43.

A „gazdag ember“ meghalt mindezen különleges kiváltságokra nézve és nem sokára (a zsidó nemzet) egy megvetett állapotban találta magát — szenvedés és gyötrő kínok kö-

zött. Ilyen állapotban szenvedett ez a nemzet attól az időtől kezdve egészen napjainkig.

Lázár szintén meghalt; a pogányok előbbeni kegyvesztett állapotjuk megszűnt és az Izráeltől való „elkülönítésük” változásba ment, és többen közülök az angyalok (hírnökök, apostolok stb.) útján az Ábrahám kebelébe vitettek. Ábrahám mint a hithűek atyja van képviselve és a hit összes gyermekeit — akik az Ábrahámnak tett ígéretnek örökösivé tétettek, — keblére öleli, elfogadja, mert nem a testszerinti fiak gyermekei Istennek, hanem az „ígéretnek fiai tekintetnek a magnak” (Ábrahám gyermekeinek), „mely mag a Krisztus”. „És ha ti a Krisztuséi vagytok — mondja az apostol — tehát (a hívők) az Ábrahám magva (gyermekei) vagytok és (az Ábrahám) ígéret szerint örökösök”. (Gal. 3:29) Igen; a dolgok ilyenképeni helyzetének és állapotának megváltoztatása a képletben rendkívül megkapó módon volt jelképezve a halál által a zsidó kormányzat és kegyelem visszavonásaként, amelynek Izráel oly sokáig örvendett.

Itt a zsidók ki lettek vetve a kegyelemből és az időtől kezdődően nem részesültek benne, míg a szegény pogányok, akik azelőtt „idegenek” voltak Izraelnél a közigazgatásban (a kormányzásban) és idegenek az ígért szövetséghez is, (ezideig csak Izraelnek adatott egyedül) remény nélkül és Isten nélkül valók voltak e világon, most pedig „közölközőkké lettek a Krisztus vére által” és „megbékéltek Istennel”. — Eféz. 2:12, 13.

A meghalás és eltemetés jelképében Izraelnek feloszlatása volt kifejezve. Más nemzetek közé való eltemetésük, illetve szétszórásuk illusztrálására az Úr még egy további képletet említ: „A pokolban (hades-a sír) felemelé az ő szemeit, kinokban lévén, és látá Ábrahámot távol” stb. A halott nem képes a szemeit felemelni, minélfogva nem láthat közel vagy távol s beszélni sem képes senkivel, mert világosan meg van írva: „Semmi cselekedet, okoskodás, tudomány és bölcsesség nincs a seolban (sírban)”. A halottak alatt értendők azok, akik „aluszak a csendességben” (halálban). (Préd. 9:12; Zsolt. 115:17.) De az Úr ebben azt a nagy szenvedést és kint, — mely a zsidókat, mint nemzetet éri utól az ő nemzetségük feloszlatása és eltemetése után — kívánta bemutatni s egyben tudomásukra adni, hogy ők az előbbeni időben megvetett pogányoknál hasztalan fognak szabadulásért esedezni. És a történelem igazolta ezen jóvendülés beteljesedését. Ezer-nyolcszáz éven keresztül a zsidók nem csak lelkileg győtrődtek az Isteni kegyelmétől való megfosztásuk miatt: a templom, valamint az ők áldozataiknak felajánlásához szükséges kellékeiknek az elvesztése miatt, de ők irgalmatlanul üldöztették minden népek által, azokat is beleértve, akik keresztényeknek vallják magukat. Ez utóbbitól a zsidók irgalmat vártak,

amint az a példabeszédben e szavakban jut kifejezésre: „Bocsásd el Lázárt, hogy mártsa az ő ujjának hegyét a vízbe, és hűsítse meg az én nyelvemet”; de a nagy mélység, mely közöttük volt, lehetetlenné tette ezt. Mindamellett Isten még most is elismeri a szövetsége folytán a közöttük létező rokonságot, és a szövetség gyermekeinek szólítja őket. (25 vers) Ezen „gyötrelem” büntetésül tulajdonított nekik, a szövetség megsértéséért, és oly bizonyos volt rajtuk ezen meglátogatás, miként az áldás megígértetett, ha engedelmesek maradnak. — 3 Móz. 26

A köztük levő nagy mélység — az evangéliumi egyház és a zsidók között — a nagy értelmi különbséget képviseli. Az előbbeni ingyen kegyelmet élvez: örömet, vigasztalást és békeséget, mint Istennek igaz fia, míg az utóbbi a törvényhez ragaszkodik, mely kárhóztatja és gyötri őket. Előítélet gőg, büszkeség és tévedések halmaza képezik a zsidók oldaláról ezen mélység falait, mely visszatartja a zsidókat attól, hogy az Isten tényleges fiainak helyzetébe jussanak a Krisztus és az ő kegyelmi evangéliumának elfogadása által. E mélység falai azok, melyek megakadályozzák az Isten tényleges fiait abban, hogy a zsidókhoz menjenek a törvény rabsága alá, miután tudomást szereztek arról, hogy a törvény cselekedetéből senki sem igazulhat meg Isten előtt; és ha valakik megtartják a törvényt (az ők felfogásuk szerint magukat annak alávetik és ily módon Istennel összhangba jutnak az iránta való engedelmeség által) az olyanoknak Krisztus semmit sem használ. (Gal. 5:2—4) Így tehát mi, akik a Lázár osztályához tartozunk, nem kell megkíséreljünk a törvényt az evangéliummal összevegyíteni, tudva azt, hogy azok nem lehetnek egyé, és egyben mi sem segíthetünk azokon, akik még a törvényhez ragaszkodnak és megvetik a bűnért való áldozatot, mely Urunk által lett adva. Ők nem ismerték fel a korszak változásának beálltát; ők úgy érvelnek, hogy a törvény félretétele a megtartó hatalomnak és az ő népük minden elmúlt történetének visszautasítása volna, megtagadása Isten ígéretei — és ténykedéseinek, amelyeket büszkeségük és önbizalmuk által elhibáztak megérteni és használatba venni. Ez oknál fogva nem juthatnak ők az Ábrahám kebelébe, valóságos nyugalomba, békeességbe, a hit minden gyermekének örökségébe. — Ján. 8:39; Rómab. 4:16; Gal. 3:29.

Igaz: egy néhány zsidó jött a keresztyén hitre az egész evangéliumi korszakon keresztül, de oly kevés, hogy ezek nem ismertetnek el ebben a példabeszédben, mely Izrael népét, mint az egészet képviseli. Mert a „gazdag” itt első sorban az ortodox és nem pedig a „kivetett zsidókat” képviselte és így egészen a példabeszéd bezártáig egy ahhoz hasonló osztályt képvisel, minélfogva nem képviselheti azokat a zsidókat, akik megvetették a törvény szövetséget

és felkarolták az ujszövetséget, sem azokat, akik hitetlenekké lettek.

A példázatban feltüntetett „gazdag ember“ azon kérelméről, hogy Lázár küldessék el az ő 5 testvéreihez, a következő magyarázatot adjuk:

Abban az időben, mikor Urunk e példabeszédet mondotta, Judea népében gyakran mint „Izraélre“ történt hivatkozás: „Izraélnek elveszett juhai“, „Izraél városa“, stb. mert minden törzs ebben képviseltetett. A népnek nagyobb része valóban a két törzsből: Juda és Benjámin törzsből való volt, mert a tiz törzsnek nagyobb része nem tért vissza Babilonból Cirus általános engedélye alatt. Hogyha a zsidó nép (főképpen a két törzs: Iuda és Benjámin által) az egy „gazdag ember“-ben lett képviselve, akkor ebben az értelemben az ő 5 testvére a szétosztott tiz törzset képviseli. A rokonai iránti kérelem kétségkívül mutatja, hogy minden különleges isteni kegyelem megszűnt úgy a tiz, valamint a két megnevezett, törzsre nézve is. Kétségbevonhatatlan bizonyítékunk van tehát arra nézve, hogy itt egyedül Izraél népére történik hivatkozás, mert más nemzeteknek nem volt „Mózesük és Prófétáik“. (29 vers.) A tiz törzshöz tartozók eddig nem vették figyelembe Mózesét és a prófétákat, hogy visszatérjenek az ígért földre, hanem inkább laktak a bálványozók között; ennél fogva szükségtelen volna a velük való közelebbi érintkezést megkísérelni, még egynek is a halottak közül; a képlegesen halottak, de képlegesen feltámasztott Lázár osztály a pogányok, akik elfogadták Krisztust. — Eféz. 2: 5.

Jollehet a példabeszéd nem tesz említést ezen nagy „mélység“ áthidalásáról, a szentírásnak más részei mutatják, hogy csakis az evangéliumi koron keresztül „készítettet“ meg, és hogy annak végén a „gazdag ember“ elveszi a bűnéért kimért büntetését és kiemeltetik az ő tüzes háborúságaiból az Isten kegyelmi intézkedésénél fogva, ami még csak most kezd bejeljesedni.

A zsidók századokon át keserűen üldöztettek a pogányok, mohamedánok, és az állítólagos keresztények által, de jelenleg ők fokozatosan emelkednek fel politikai szabadságra és hatalomra; és mint egy nemzet, igen kiemelkedő helyen fognak lenni a nemzetek között a Millenium kezdetén. Az előítélet fátyla bár még

nem vétetett el teljesen szemükről, de fokozatosan el fog vétetni, amint a milleniumi reggel világozása terjed, ép azért nem kell meglepőd-nünk a zsidók közötti nagy felébredés hallatára, hogy sokan jönnek a Krisztus ismeretére. Ők el fogják hagyni hadesi állapotukat (a nemzeti halált) és gyötrelmeiket, és elsőkké lesznek a nemzetek között az Ábrahám magva által való megáldásban, mely mag: a Krisztus, fej és test. Az ő önállóságukat akadályozó válaszfal, és a büszkeség már omlik le egyes helyeken és az alázatosak, a lélekben szegények már kezdenek Őreá tekinteni, akit átszegeztek és tudakozzák: Nem-e ez a Krisztus? És, amint ők így figyelnek, az Ur kiönti rájuk a kegyelem és könyörület lelkét. (Zak. 12:10) Annakokáért: „Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek neki, hogy vége van nyomorúságának... hiszen kétszeresen sújtotta őt az Ur minden bűneiért“. — Esaiás 40:1-2

Egyszóval: ez a példabeszéd pontosan tanítja azt, amit Pál apostol Róm. 11:19-32 verseiben magyaráz: „mert a hitelenség miatt törettek ki a természetes ágak, és a vadágak oltattak be az Ábrahámi ígért törzsébe“. A példabeszéd a zsidókat a háborúságukban hagyja, és nem utal azoknak a kegyelembe való végső visszahelyezésükre, kétségkívül azért, mert a tárgy nem volt megfelelő e részletnek; de Pál biztosít minket, hogy mikor a pogányok teljessége — a szükséges teljes szám a pogányok közül a Krisztus menyasszonyának előkészítéséhez — betelik, ők (az Izraéliták) kegyelmet nyernek (az egyház) kegyelme által“. Ő minket arról biztosít, hogy az Isten szövetsége, amit a testi Izraéllel kötött, kik elvesztették a magasabb szellemi ígéretek, még mindig bizonyos földi ígéretek tart fenn számukra, hogy t. i. első nemzetté legyenek a földön stb. Az apostol, állításának igazolására a prófétáktól idéz mondván: „Eljön Sionból (a megdicsőült egyház) a Szabadító és elfordítja Jákobtól (testi Izraél) a gonoszságokat“. Az evangéliumra (mennyei hívás) nézve ugyan ellenségek (kivettettek) érettetek; de a választásra nézve szerelmetesen az atyáért“. „Mert az Isten mindeneket engedelenség alá rekesztett, hogy mindeneken kegyelme nyörüljön. Óh Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége!“ — Rómabeli 11:26-33.

A HAJNAL

Sóvárgva, vágyva figyelem
A pirkadó hajnalt s a kélő napot;
Rám hullott egy sugárkéve,
Melynek dicsó fénye szívembe hatolt.

Esdve rég várom a hajnalt,
Mi évezreket romból, épít ujjá;
Szívemben örömet fakaszt,
S elcsüggedt lelkemet dalra hangolá.

Élet kél a zord sziklákon:
Téged dicsőítnek Uram mindenek;
Tavaszi kél a téli fagyon:
Oh jó Atyám, hittem, hiszek tebenned!

Örömkönyt a szemekben,
Oh balga kételkedő, sokat fogsz látni ---
S ha majd az aranykor e földre köszönt:
Velünk fogsz majd dics'himnusz énekelni.

Kontilla Péter.

ÖRÖKÉLET A FÖLDÖN

Fizikai bizonyítók arra, hogy az ember élete felette természetellenes volt eddig s rokontermészetű bizonyosság arra, hogy milliók élnek most, akik sohasem fognak meghalni.

ELŐSZÓ

Franklin Benjámín az elektro-villamosság felfedezője ezeket mondotta:

„A valódi tudomány rohamos fejlődése némelykor arra indít, hogy sajnáljam, hogy miért születtem oly korán. Lehetetlen még el is képzelni, hogy egy ezer esztendő alatt az emberi erő mily magasra emelhető még az embert az anyag fölül. Az okszerű földművelés a munkaerőt csökkentheti, termelését pedig megkészszeresheti. A betegség minden neme — az aggkori gyengeségeket is beleértve — biztos módszer használata következtében meggátolható és gyógyítható lesz; életkorunk határát tetszésünk szerint még a vízözön előtti életkort meghaladó időre is meghosszabbíthatjuk.“

„Oh! bárcsak az erkölcsi tudomány annyira haladt volna már, hogy az emberek megszűnének farkasok lenni egymással szemben és emberi lények megtanulnák azt, amit most helytelenül emberiségnek neveznek.“

Franklin Benjámínak itt felsorolt szavai mintegy proféciaként tekinthetők, melyeket valószínűen a Biblia tanulmányozásából merített, amelyben természetesen a fizikai csodadolgok megértése is segítségül szolgált. És most abban az időben élünk, amikor ezen jóslásai beteljesülésükhöz közelednek. Ezek előrebocsátása után vizsgáljuk meg, mi az Isten akarata az emberiséget illetően, valamint vessünk egy rövid szempillantást a föld jelenlegi viszonyaira, amelyek befolyásolják az emberiség életét.

Bárki is tanulmányozta a föld rétegeit, szikláit és alkotó elemeit, tudja, hogy a föld hosszu évezredes fejlődést mutat, sőt még most is a fejlődés stádiumában (állapotában) van, még nem teljesen befajezett, ámbár befejezéséhez közeledik, mivel a jégkorszak végéhez és a végső befejezés kezdetéhez érkezett. Befajezetlen lévén, ez állapotban normális élet el sem képzelhető. Ez nyilvánvaló mindenki előtt, aki egy kissé is elmélkedik a dolgok felett és tanulmányozza azokat. Mert, hogy tökéletes növényi, állati és emberi élethez, tökéletes fizikai állapot szükséges, ez elvitázhatatlan. De van-e valamilyen minta előttünk (a föld tökéletességét illetően), amellyel mi összehasonlítást tehetnénk? És ha nincs, miképpen vonhatunk le egy ésszerű következtetést, hogy milyen egy tökéletes föld?

Geologusok (földtani tudósok) mondják, hogy volt idő, amikor sem növényi, sem állati élet nem volt lehetséges a földön; meg lehet állapítani a föld fejlődésének különböző alakulatait el egészen addig, amikor a növényi és állati élet már létezéshez jutott, sőt le lehet vezetni a fejlődés korszakát a mi napjainkban létező állapotokig. És a fizikai törvényt véve alapul, mely minden anyagi életet ural, megállapíthatjuk a föld befejezésének (tökéletességre jutásának) végső időszakát és azt a hatást, amellyel ez a befejezés lesz a növényi és állati, valamint az emberi életre.

Tudjuk, hogy volt idő, amikor azon tájakon, ahol

egész éven át jég födi a talajt, valamikor déli növényzet termett, amellyel olyan állatok táplálkoztak, amelyek nagyobbak voltak, mint a jelenlegi élő állatok bármelyike és hogy a sarkkövek tájékán olyan szénrétegek vannak, amelyek lerakódásához évszázadok idejére és temérdek erdőség termékére volt szükség. Mindez azt bizonyítja, hogy a föld teremtésében volt olyan idő, amikor bizonyos része olyan tökéletes volt, mint amilyen az egész föld lesz, amikor teljes és befejezett lesz.

Elfogadva a csillagrendszer és a föld rétegeinek és elemeinek a bizonyosságát, a Biblia a legkorábbi bizonyosságunk. És habár a jelenkor legtöbb tudósa nem fogadja el a Bibliát, mint mérvadó bizonyosságot, mégis Kant a fizika és a modern filozófia (bölcészlet) tudósa és Wirchow, a pathológia (kórtan) tudósa és még más számos hírneves, elsőrendű természettudós, mint hiteles és jogerős bizonyosságot fogadja el, visszaútasítván természetesen a toldalékokat, amelyek az eredetiben nem találhatók fel.

Sohasem láttunk még megközelíthetően sem olyan helyzetet a földön, amilyent I. Mózes 2:8-9-ben találunk leírva: „És ültete az Úr Isten egy kertét Édenben napkelet felől és abban helyezteté az embert, akit formált vala és nevelé az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedveset és eledelre jót, az élet fáját is a kertnek középette és a jó és gonosz tudásának fáját“.

Soha azóta ilyesmi nem létezett a földön! Burbánk nevű földműves Amerikában csodálatos növényi termékeket produkál, de még mindig nem olyan minőségű, mint aminőt az Éden kertje termett.

Ádám engedetlen lett; megszegte Isten parancsát. Isten kiűzte őt a kertből, nehogy kinyujtsa kezét, hogy szakasszon az élet fájáról és hogy egyék s örökké éljen (engedetlenségben). (I. Mózes 3:22, 27) Sem örök élet, sem örök kín és gyötrellem nincs említve e helyen. Valóban isteni kegy volt abban, hogy Ádám kiűzetett az Éden kertjéből, ahol az örökéletet adó gyümölcs termett. Habár az engedetlenségért kiszabott büntetés halál volt, Istennek egy felette magas sztos terve volt Ádám és minden ivadéka részére, amely terv szerint vissza lesznek helyezve az élethez Isten egyszülött Fiának (Jézusnak) kereszthalála, megváltási munkája által. Isten ezzel az ő végtelen nagy isteni szeretetének egy olyan szemmel látható gyönyörű példáját szolgáltatta a világegyetem összes teremtményei számára, amely örökös leckéül fog nekik szolgálni minden időben. Ő úgy tervezte, hogy végtelen nagy világegyetében boldog, megelégedett és szabad akarattal felruházott lények éljenek és nem pedig, mint valami önműködő gépek; s így Ádám és összes ivadékai oly élettapasztalatok birtokába jutottak, amely őket nemcsak szeretetteljes, nemes szándéku, önként engedelmeskedő egyénekké teszi, de egyuttal szabadakarattal bíró lényekké.

Olvassuk: „És mondá az Úr Isten: Imé az ember

olyanná lett, mint miközülünk egy, jót és gonoszt tudván. Most tehát rá kell gondolnunk, hogy ki ne nyujtsa kezét, hogy szakasszon az élet fájáról és hogy egyik s örökké éljen (engedetlenségben). Kiküldé őt az Úr Isten az Éden kertjéből, hogy mivelje a földet, amelyből vétetett vala.“ (I. Mózes 3:22-23).

Ez az Édeni, fizikai, paradicsomi állapot — amely egy tökéletes fizikai állapot volt és amelyben a napfénynek folytonosan életadó sugarai évszázadokon keresztül örökéletre alkalmas gyümölcsöket termeltek, — csakhamar eltűnt a földről, mivel a vízőzön után hirtelen beállott éghajlatváltozás elpusztította mindazt, amit a vízőzön előtt létező enyhe, meleg éghajlat létrehozott és fenntartott. A vízőzön után az embernek hozzá kellett látni serényebben, mint valaha, mindennapi kenyerének a megszerzéséhez.

A föld meg volt átkozva, mint ezt I. Mózes 3:17, 18 versében olvassuk. Nem mintha a föld Ádám és Éva miatt lett volna átok alatt, mert hiszen a föld az egész emberiség részére volt teremtve; de teremtésének folyamata úgy volt elrendezve, hogy az emberiség szaporodásának, oktatásának és tanításának szabad folyást engedjen, hogy belőlük szabadakarattal bíró, önálló, független lényeket formáljon. Minden egyes ember a mennyei uralkodó király mintájára kis királynak volt szánva. „Az egek az Úrnak egei, de a földet az ember fiainak adta.“ (Zsoltár 115:16) Az Úr úgy rendezte Ádám teremtését, hogy Ádám éppen *abban az időben* lesz teremtve, amikor a föld olyan alakulásokon fog keresztülmenni, hogy életerőtől megfosztja annyira, hogy végül halálát okozza. Ebben az értelemben volt a föld megátkozva, azaz az életre kedvezőtlen viszonyok közé hozva miatta.

A föld különböző átalakulásai, földrengések, tűzhányó hegyek, egészségtelen gázok s más az életet és egészséget pusztító befolyások, valamint az özönvíz által elpusztított temérdek állati, növényi és emberi hullák okozta férgek és baktériák mind az emberi élet ellenálló képessége letörésére működtek közre és mind arra összpontosultak, hogy az emberi életet megrövidítsék, gyöngítsék. Ehhez járultak a szigorú, kegyetlen éghajlati változások, időjárások; a túl nagy hidegek és forróságok stb. stb. De az emberi élet megrövidítésére, elpusztítására és halált osztására még más tényezők is közreműködtek, tudniillik a Sátán és a vele társuló bukott angyalok nagy serege.

Mindnyájan többé-kevésbé ismerjük a Sátán és gonosz angyalainak a történetét; de mert testi szemeinkkel nem láthatók, a legtöbb ember tagadja létezésüket. A gonosz angyalok folytonos benyomást (sugalmazást) gyakorolnak az emberi elmére, épp mint a kő, amelyre ha állandóan vizet csepegtetünk, lassankint elkopik.

Jézus azt mondta, hogy Sátán volt a jelen világ

(korszak) társadalmi, politikai, gazdasági és vallás rendszerének istene, uralkodója. S most kétségkívül ily gondolat foganthatik meg bárkinek is elméjében. „Ha mindez igaz, miért teremtette Isten az embert mielőtt a föld nem volt teljesen kész és miért könyöszerítette arra, hogy olyan borzasztó átélésen menjen keresztül és egy ilyen természetellenes, rendellenes életet folytasson, amellett félrevezetve és kísértve egy láthatatlan ördög által? Bizony ez nem mutat bölcsességre, szeretetre, igazságosságra és könyörületre. Ha azonban Isten tervét egy ilyen kétkedő megér minden bizonnal fel fogja ismerni mindebben Isten csodálatos bölcsességét, szeretetét, igazságosságát hatalmát.

Az Irás mondja: „Tudja az Isten öröktől fogva minden ő cselekedeteit.“ (Apost. Csel. 15:28) Mint megemlítettük, Isten nem gépeket, rabszolgákat, hanem öntudattal, szabadakaratú bíró lényeket akart látni, akik saját jóelhatározásukból cselekedjék a jó. Csak a gyakorlat és a tapasztalat iskolájában lehet ily jellemeket nevelni. Nyilvánvaló az is, hogy megelőzően semmi olyan esemény nem volt, amely oktatás, avagy figyelmeztetésképp rá lehetett volna mutatni.

Isten előre látta, hogy Sátán (a „hajnali csillag“ aki az első emberpár gondviselésével volt megbízott tevélygővé és nagyravágyóvá fog lenni és arra törekedni, hogy magának egy országot alapítsa, amelyben Ádám, Éva és az összes leszármazottai szolgálivá váljanak majd. Tapasztalatuk nem lévén Lucifernek, — aki sokkal bölesebb és hatalmasabb volt náluknál — befolyása alá jutottak. S mi több, Sátán láthatatlan lévén, képes volt és képes még ma is arra, hogy az embereket uralja, hacsak föl nem ismerik ravaszságát és így ellenállanak neki. De mivel a legtöbb ember nem hisz létezésében, így természetesen nem is állhat ellen és így könnyen félrevezethető.

Isten terve az volt és ma is az, hogy Ádámot és összes utódait helyreállítsa a tökéletes életre. Ez kedvező alkalmat biztosítván számukra, hogy szerzetapasztalataikkal tökéletes viszonyok közepette igazságos próbájuk legyen, anélkül, hogy egy láthatatlan ördögnek további alkalma volna arra, hogy őket kísértse, csábítsa és rosszra vezesse. Ha ezek dacára újból vétkeznek, meg lesznek semmisítve a *második halálban*. Az erre vonatkozó bizonyítékok később fogjuk megvizsgálni.

Jézus azt mondta, hogy el fog jönni az óra, amikor mindazok, akik a sirban vannak, eljönnek. (1. Kor. 15:52) A légűr tele van nitrogénnal, amelyből időnként feltámadó emberek testei egy pillanatra előállíthatók lesznek, mivel ez a gáz minden szerves testnek főalkatrészét képezi.

HELYREIGAZÍTÁS. Lapunk 12-ik számában „Opium morfiom...“ cím alatt közölt cikkünkben egy helyen felemlítettük, hogy betegek, ha egy gyógyintézetbe ápolás alá jutnak, hetenkint néha 30–80 kg. súlynövekedést mutatnak. A tény az, hogy 30 font és nem ugyanannyi kg. a testsúlynövekedés.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK

KÉRDÉS:

A bolsevizmus által megoldható-e a világprobléma?

Az „Aranykorszak” szerkesztőségének mi a véleménye erre vonatkozólag?

FELELET:

A leghatározottabban állítjuk, hogy nem oldható meg! A kritikus világprobléma kérdésének bolsevizmus útján való megoldását egy tulzsfolt lakosságu városhoz lehetne hasonlítani, melyben a lakásínség megoldása céljából a lakosság nagyrészét agyonvernék, vagy kolerajárványt vezetnének be a lakosság kiirtására. Az anarkizmus és a bolsevizmus sohasem fogják elhozni vagy megtoronteni az aranykort. Ellenkezőleg: ezek az olemek kimondhatatlan nyomorba döntik az emberiséget. Csak zúzni, rombolni, megsemmisíteni, sivár állapotot előidézni képesek: elpusztítják ezen a földön az emberiség boldog és ideális életének minden alapját. A legrosszabb kormányforma is még mindig elviselhetőbb, mint egy törvénytőlküli anarkisztikus állapot.

Mily különös, hogy még mindig vannak emberek, akik felismerni képtelenek, hogy ez az utóbbi kioroszakolt alkotmányforma még az eddigiéknél is rémesebb törzsszülőt: szörnyűbb a legsötétebb autokratizmusnál és cárizmusnál. Ha megkérdőzhetnénk az orosz néptől, két-kétségkívül azt mondaná, hogy a cár olomkorbácsai alatt is sokkal elviselhetőbbek voltak az állapotok a mainál. És mégis óriási léptekkel rohan a világ ezen a lejtős pályán s ugylátszik még pihenni sem akar mindaddig, míg a jólét, megelégedettség és boldogság utolsó pillérei is lerombolva nincsenek. A gondolkodó ember előtt valóban olybá tűnnek fel a dolgok, mintha az emberiség egy nagy részét egy leirhatatlanul alacsonyfoku állati őszión sarkalná mindannak elsöprésére és aláaknázására, ami még a békésszándékú embertársának valamennyire elviselhető életlehetőséget kölcsönöz. Az egveseknek és osztályoknak özense a világtörténelemben eddig soha elő nem fordult borzalmas arányokat öltött.

Ezen időre vonatkozólag mily igazat tartalmaz Ésaías jóvendőlése: „... a nép egyik a másikat és kiki az ő társát nyomorítja meg, a gyermek a vén emberen és az elvetett alávaló (aljas) a tiszteletes (bölc) emberen hatalmaskodik”. — Ésa. 3:6.

Ezen törvénytelen állapot fejleményeit előre látva mondja folytatólag a próféta: „És ha valaki megragadja atya nemzetségéből való rokonát (egy földijét) mondván: neked ruhád van (még tekintélyed van, nem vagy teljesen meztelen mint mi) légy fejedelmünk, (légy miniszter-

elnökünk) és e romlás, (ez a megromlott államszervezet) kezded alatt legyen, (hatalmad alá legyen rendelve!) Ez ama napon (az általános öznés napján) így fog felkiáltani: Nem orvosolhatlak meg titeket, miért akartok kormányfővé tenni? Én sem segíthetek: (sebeitek mélyebbek, a károk nagyobbak, semmint hogy én orvosolni és segíteni tudnék) — házamban is nincsen kenyér és nincs ruha (nincsen birtokomban az, amivel nyomorotokon enyhíthetnék: képtelen vagyok rendes mederbe terelni a gazdasági aparátust, ami által ellátást és ruházatot szerezhetnétek nektek,) ne tegyetek engem a nép fejedelmévé!” Ésa. 3:7-8.

Mindenesetre ma még vannak oly özö egyének, akik teljesen félreismerik a kormányzás óriási nehézségeit és azoknak megbuktatásán fáradoznak, akik még komolyan segíteni törekednek a szenvedő emberiségen. A háboru utáni évek gyakran ismétlődő és sokáig tartó kormányváltások története nagyszerű példákat nyújt erre vonatkozólag. De nemsokára az utolsó is levágja kezéből az ütőkártyát és a próféta szavai szerint fogja mondani: „Ne tegyetek engem a nép fejedelmévé!”

Az anarkizmusban és a bolsevizmusban nincsenek meg az aranykorszak felépítéséhez szükséges tulajdonságok. Ez egyedül és kizárólag csupán a Teremtő által megállapított jog, igazság és szeretet örök szabályai alapján épülhet fel és fog nemsokára felépülni.

„Ami akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt Ti is úgy cselekedjétek azokkal, mert ez a törvény és a próféták” (tanításainak quintsenciája). — Máté 7:12 vers.

KÉRDÉS:

Miért választottak egy meztelen ifjút az „Aranykorszak” címlapján?

FELELET:

Örvendünk, hogy a fenti kérdés által alkalmunk nyílik rövid magyarázattal élni a címlap jelentőségére és értelmére vonatkozólag.

Azok a keresztyének, akik megittköznek ezen meztelen ifjú felett — gondolják meg, hogy ők teljesen elferdített ugynevezett erkölcsi szabályok által vannak tévútra vezetve.

A keresztyén világ (?) mindent egy szent(?) lepelbe burkolt, de ezek a takarók már képtelenek az emberiség nyomorúságát, kápiát, kegyet, meztelenségét elrejtetni. Meztelenségében áll ott a hajnalhasadás fényében annak szeme előtt, aki belelát a szívébe és az elavult világtákolmányból át nem vihet semmit az aranykorba, hanem pörére vetkőzve és meztelentül megy az igazság felkelő napjának fogadására, amelynek gyógyugysarai képesek meggyógyítani csupán a becsültet szívtökeket.

„Mivel azt mondtad: gazdag vagyok és meggazdagodtam és semmi nélkül sem szűkölködöm és nem tudod, hogy te nyomorult, nyavalyás, szegény, vak és meztelen vagy”. — Jel. 3:17.

... (NEVEZETESEBB NAPI ESEMÉNYEK RÖVID KRÓNIKÁJA) ...

Rajnába zuhant egy vonat. Német lapok írják, hogy egy franciáktól vezetett vonat a Rajnába zuhant. Halottak száma huszonkilenc.

Az angolok ultimátumot küldenek Oroszországnak. A moszkvai brit követ ultimátumot nyújtott át a szovjetköztársaság kormányzójának, melyben Anglia felszólítja Oroszországot, hogy követeléseit tíz napon belül hajtsa végre, különben felbontja a kereskedelmi szerződést és minden összeköttetést megszakít vele. Már Anglia intézkedett is, hogy hadihajói védjék meg az orosz partok mentén járó halászhajmüveket.

A cseh-magyar határhárcidés ügye a nagyhatalmak elé került, akik, hogy a jövőben ilyen incidensek elő ne forduljanak, bizottságot állítottak össze, mely minden egyes alkalommal jelentést küld a nagyhatalmaknak. A határkiigazító-bizottság működését egyidejűleg Miskolcra Kossicéra tették át.

Orosz arisztokraták hazamennek Szovjetoroszországba. Olaszországból jelentik, hogy Francia-, Olaszországból, valamint Európa többi államaiból hazamennek arisztokraták, akik jelentős diplomáciai pozíciókat foglalnak el. Így Oboleneki és Gortszakov hercegek is, akik kötelesegiüknek tartották hazájuk érdekében visszatérni Oroszországba.

Worowszki orosz megbízott meggyilkolása miatt az oroszok erőlyeshangu jegyzéket küldtek Svájcba, mert nem tanúsítottak a biztonságok elég gondosságot a követ személyes biztonságára érdekében.

Bikaviadal Rómában. A barbárságnak ujkori maradványa a bikaviadal, ismét kedvelt sport lett Spanyolország után most Olaszországban, mint egy római távirat jelenti, a mult héten kezdődtek a viadalok, de a közönségnek nem volt a játék elég izgalmas, mert a bikák nem voltak elég vadak és nem ölték meg a viadal végén egymást.

Száz sebesültje van egy németországi összetűzésnek. Eilenburghban a Harcosgyelet és a kommunisták között véres összeütközés volt. Százan megsebesültek, köztük harmincheten igen súlyosan.

New-Yorkban meglincseltek egy négert. James Seoff néger egyetemi hallgatót egyetemi tanulóársai meggyilkolták, mert egyik tanár lányát inzultálta.

Az orosz delegációt visszahívták Lausennéből táviratilag Worowszky meggyilkolása miatt.

Carnavon végrendelete. Carnavon, a nagy egyiptomi kutató végrendeletében kéri feleségét, hogy amennyiben régiségeit eladná, először ajánlja fel azokat a British Muzeuumnak huszezer fontért.

Smets hírei kiakarták kiállítani a rajnai köztársaságot. Trierben Smets hívei revolverekkel felszerelve berontottak a telefon-és villamos-központba és a személyzetet leszerelve, kiakarták kiállítani a rajnai köztársaságot. A rendőrség azouban szétverte a forradalmárokat.

ISTEN HÁRFÁJA

Isten igéje ama hárfa, mely sokáig nem volt felhangolva és az emberek csak összhangtalan zenéjét hallhatták, Most, hogy hurja Mózesről Jánosig fel lett hangolva, mely lélekemelő édes melódiát ad.

Mi lehetne hát léleknevesítőbb mint a törvény és próféták összhangzó tanúságára gondolni: Jézusnak és apostolainak szavai alapján Istennek az emberiségre vonatkozó szándékairól tudakozódní. Ebben a könyvben Ön megtalálja a Bibliának, idő — és sorrendben elrendezett anyagát a tiz hurról a Biblia tiz legfontosabb igazságairól.

MEGRENDELÉST ELFOGAD

„AZ ÉLET“

hírdetés- és kiadóhivatali vállalat
Cluj-Kolozsvár, Str. Filipescu 10.
340 oldalra terjed

ÁRA 30 LEI.

